

EGYETERTÉS

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Szerkesztői Iroda:
Budapest, IV. hímző-utca 1. sz.

Ami a lap szellemi részét illeti minden közlemény küldendő. — A küldemények csak tértulajdonosoké lehetnek.

Kéziratok csak rendkívül esetben kerülhetnek vissza.

Kiadó-hivatal:
Budapest, IV. hímző-utca 1. sz.
Ami az előfizetési pénzek küldendők.

Hirdetési díj:
Vasárnapon vagy helyben kézhez
adva:
Egy sor ... 20.-
Hét napra ... 10.-
Három hónapra ... 30.-
Egy év ... 100.-
Egy szám 6 krajczár.
Hirdetési díj: 9 hasznos postai egy-
ségi irattal 12 kr., többesével 10 kr.
Külföldi díj minden hirdetésért ka-
lora 30 kr.
Nyitólát: Ot hasznos sor 30 krajczár.

A kaszinó fiatal urai.

A mi ifjú magnásivadékunk beszélt magáról. A közönség már napok óta visszelgőlködött, a sajtó felől foglalkozik. Bizonyára könnyű is nekik nemes díszeséget kivívniuk. A milyen ezelt a közélet oceanáján mi, a társadalomnak sze-
nyebb tagjai csak mezeitől uszva és nehezen küzdve a habokkal tudunk követni a legtöbb esetben kifáradtan el is merülünk, oda ok királyi yachtton biztos irányítással teljes kényelemben, sőt mulatva evezhetnek. Míg bennünket a magánélet annyira gondja és az önfentartás szükségéi elfoglalnak, s azután sok tanulmányra, sok munkára, a szellemi és erkölcsi erők teljes igénybevételére szorulunk, hogy embertársaink érdekeit elismeréssel szolgálhassuk. — Ok a grófok és bárók születésükönél, vagyonuknál, az őket környező társadalmi tekintélynél fogva abban a fontos helyzetben vannak, hogy akadály nélkül minden erőfeszítés nélkül tehettek hazájuknak nagy szolgálatakat, és játszva elégtük ki a legnemesebb ambíciókat.

Már születésüktől vehetnek részt a törvényhozásban, örökölhet jogból nyelik azt az alkalmat a nemzet sorsának intézésében közreműködni, melyre másokat csak az érdemek hosszú sorozata és a tehetségek tartósabb kitüntetései képesítettek. Vagy me-
nyire könnyebb nekik közeledni szánt nagy és fontos adakozás által háttal, elismerést, sőt a késő ivadékokra terjedő nemes emlékezetet biztosítani, — és marad azért elég módjuk is, hogy a társadalomnak napos magaslatain oly keresett évetekkel fűszerezék a „nemes öntudatot,” melyek a plebejus hazafiságnak kísértésé-
től is távolosnak. Szóval fiatal magnásaink nem sokára a gyermekeiknek levételése után, az élet első próbáját mulatott sport-
kép lehetnek elismert hazafiak, szereplő államférfiak, minden köztevékenység ünnepeit bajnokai, szerelhetik a nemes díszeséget élvezhetik a közéletben.

Karr Alfonz egyszer Franciaországra nézve kiszámította, hogy ha a közfegy-
lemnek egy egész évi összege egyformán osztatnék fel minden ember között, egy-
egyre épen csak egy másodperc jutna, és így mindenki, ki ennél több időt vesz igénybe, lehetetlenül teszi azt, hogy ugyanakkor mások bármily érdemes té-
nyei kivívják a közérdeket. — Nos, a mi magnásaink okvetlenül terjedelmes privilegiummal bírnak a közfegyelmény irán-
yában is. — Csak a legkisebbet tegyék őket oly szívesen veszi észre a világ, s a mi hivalló magyar társadalmunkban any-
nyi az arisztokratának sajátját bűmölője, hogy igen könnyen sikerül megőrizniük azt a részt, mely az emberek általános érde-
kéből és elismeréséből mások jóval többet megjeltené.

Ezért nincs is tán ok haragudni. A történelem mutat oly példákat, hogy aris-
tokratikus osztályok századok át erővel és sikerrel kormányozták az államot. Van-
nak is történetírők, a kik országok ügyei-
nek vezetésére kiváló képesítéssel telt-
tettek fel a patriciatus szervezetében, mert
tagjai egyfelől több időt szentelhetnek köz-
jogi intézésnek, másfelől épen a kisebb
aranyánál fogva, melyet éltek rendszerében
a magánbajok elfoglalnak, több meleg ér-
deket s közvetlen lelkesedést óvhatnak meg
hazájuk érdekei irányában.

A mi fiatal magnásaink tehát hála
istennek beszéltnek magukról. Mondjuk
hála istennek! Oh nem akarjuk mi a
magnások érdemeit kisébiteni, nem akar-
juk hazafias tevéket leszállítani csak
azért, mert állásuk és vagyonuk könnyűvé
teszi azt rájuk nézve. Mivel is foglalkozik
néhány nap óta a közvélemény és a sajtó?
Miről beszélnek az újságok, kávéházakban
és klubokban? Talán oly nagyszerű ha-
zafias adakozások és jótékony alapítványok
történet, melyekkel gr. Széchenyi István
és gróf Károlyi György aggattak hervad-
atlan korszort fiatal halántékaikra? Vagy
az oly nemes buzgalomnak és dísző lelke-
sedésnek voltak tanúi, milyen egykor
csillagfényként tűndöklött gr. Bathányi
Lajos, gr. Teleki László, b. Wesselenyi
Miklós homlokán? Meglehetősen távolost-
tunk már a negyvenes évektől és eléggé
tapasztalhattuk minden téren, hogy az idők
váltózával változtak az erkölcsök. Az új
alkotmányos aerában ugylátszik fiatal ma-
gnásaink, ilyen tevékenységének nincs fo-
gékony témő talaja. Egy idő óta az any-
nyira kedvelt rókadadászatok iránt is alá-
bányított az általános figyelem, és keve-
emlegettek a vörös frakkokat. Miről
lének is hát? A lapok elmondották,
a kaszinó fiatal urai milyen különös
akarták Budapestről eltávolítani
művészeti intézetünk valamely női
a közönség a tényen megbot-

rúkozott és a sértett színésznőnek méltó
elégítélt adott, a mi magnás ifjaink
pedig a terrorizmus eszközeihez folya-
módtak. sorra-rendre párbajkihívásokat
intéztek a hírlapíródalom munkásaihoz, és
most majd „lovagias elintézésről,” majd
„gyávaaságról” állítanak ki hivatalos nyil-
latkozatokat.

Ez hát a nagy tény, melyről vitak-
oznak utcaszerte és hírlapok haskjáin,
ez a szenzációs esemény, mely annyira le-
foglalja a közérdekeltséget az ő részökre,
hogy mellette Osman pasa minden tette,
hazánk bajai, a külföldi válságai, a legneve-
zetesebb parlamentarizmus szónokai, a leg-
szébb tudományos érdem hangtalanul el-
vesznek. Itt tegyen számítást Karr Alfonz!
Magyarországnak lélekszáma 15 millió,
minden lakosára egyformán felosztva
a közfegyelmény, jutna egyre talán három más-
odperc, és a mi magnásaink viselt dol-
gaival már több egy heténél foglalkozik a
közvélemény. Nemde milyen könnyen si-
kerül ez nekik, az arisztokratikus előjog és
szabadság birtokosainak, kiket a kedély
költői hevületében és a phantasia merész
szárnyalásában oly kevésse nyugóznak a
köznyí gondok.

Igaz, ez nagyon különbözik gr. Széche-
nyi István, gr. Bathányi Lajos, gr. Teleki
László vagy akár gr. Apponyi György és
gr. Szécsen tetteitől és a negyvenes évek
aristokratájáról igazsággal el lehet mon-
dani, hogy bármely pártba tartozott is,
határozottan több politikai érdekekkel és re-
ális fűszellel bírt a mai ivadéknál. De
hát tagadhatalja-e valaki, hogy megváltoz-
tak az idők? Azok a bölcsesek és állam-
férfiak, kik a születés és öröklött va-
gyon arisztokráciájuk, mindig szükséges
elemnek tartják az állam gépezetében, nem
emelik-e ki egyszermind, hogy épen a
közszellemhez és a századnak irányához
képest meg kell változni az erkölcsi tulaj-
donság és befolyás módjának, mely által
az arisztokrácia vezérő szerepét fenntartja a
társadalom osztályozásában? Volt idő, a
a régi zászlós urak és feudális lovagok
ideje, a mikor a fegyverek forgatásával,
pajzsával és dárddal lehetett leginkább
szolgálni a közérdeket, fenntartani a társad-
almi fölényt. Majd a finom izlés, esztét
szokások és elegans modor lettek az esz-
közök, melyek által az arisztokrácia termé-
zetes előnyöket övött meg és a civilizá-
ció kőzjait gyarapította. A negyvenes
években hazánk arisztokráciája élénk poli-
tikai érdeket és buzgó köztevékenység által
vitt vezérsereget, míg végül ma a legna-
gyobb főuri nemzedék előtt a természetes
szerepök, mely által létjogosultságát és
századok átértését bizonyíthatja — esi-
nos botrányok teremtése.

Szép és helyes! Ki is utánozhatná
őket hasonló sikerrel? Kik tehetnek ha-
sonló esekély erőlködés-leget a közön-
ség kíváncsi ösztönének mint ok? Érde-
kes alakok maradnak minden körülmény
között csak rá kell nézni a tisztá, jól gon-
dozott arcokra, és a közbömbös tekintet
elárulja a nyugalmat, mely a passzióknak
naponta küzdelem nélküli kielégítéséből
származik. Ha lehetne csak valahol, finom
gentlemen modoruk mögött ott lappang
a titkos brutalitás, mely aránylag köny-
nyű vállalatokban a győzelem megso-
zását hirdeti. Mi is igényel tőlük nagy
ürelmet, szívós kitartást, törhetlen lelki
erőt? Azt hisszük, talán egy szegény ró-
kának „kill”-je még az, a mi az ő en-
ergiájuk legnagyobb mértékét, a lelki izga-
lom és kétség legerősebb hanyóadásait idézi
fel. — — — Vannak ugyan, a kik
azt hiszik, hogy korunkban az aris-
tokráciának valódi hivatása a tudomány és mű-
vészet érdekeinek hathatós felkarolásában
áll és hivatkozni lehetne egy gr. Wilezre,
ki oly sokat tett az északarkai expedició-
nak létesítésére, lehetne nagyobb számmal
idézniük az európai arisztokráciából neve-
ket, melyekre a zene- vagy festő-művés-
zet nagyobb mérvű pártolása vont fűvés-
zománcot. De hagyjaink! nem akarjuk rá-
togni magnás ifjainkra, hogy egyáltalán
nem értették meg a század szellemét.

Am gyakorolják passzióikat és töltés
idejüket, a hogy jónak látják! De egyelő
jegyezzenek meg. És ez, hogy a mi mo-
dern századunk a nyilvánosság és a
szabad sajtónak százada is, hogy nap-
jainkban a journalistikának egyes köte-
lessége és létezési szüksége mindazt, mi
közérdeket érint, bíralatának körébe vonni.
Ugy, mint megemlítették volna valamely
hazafias tettet vagy jótékony adakozást,
ugy kell hozzájárulni ahhoz, a mi sokak
érzelmeit megbántotta és a közönség jo-
gainak megcsorbítását foglalja magába.
Igen méltó eljárás azután magnásainktól,
ha tömegesen párbajokra hívják ki azokat,
kiknek a toll egyetlen, de kötelességszerű
fegyverök. — Ok, magnásaink teszik azt,

kik nevelésből és sportból folytonos gyar-
korlatában vannak a vi- és löfegyverek
kezelésének és e téren könnyen tulszár-
nyalhatják a társadalomnak minden mun-
kás tagját. Ez a „noblesse oblige” olve.

Ez ellenében a journalistikának egy-
értelműen a legerélyesebb eljárásról kell
folyamodnia, hogy jogának gyakorolását
minden idegen beavatkozástól megörjia. A
kik annyit küzdünk, hogy nagy társadalmi
érdekek, törvényes hatalmak ellenében gyar-
korolhassuk a szabad bíralat jogát, ott le-
gyünk képtelen lemondani, a hol a pisz-
tyók képezi az egyetlen szembeszálló
érvt? Nem volna ez a legkértelenebb ano-
malia? Nem vezetne-e az oda, hogy azt le-
hetne legkevésbé megátadni, minek meg-
átadása leginkább szükséges; nem elő-
idézne-e a hivallás és pöffeszkedés eljög-
got a társadalomban büntetlen maradna
minden oly visszaélés, melyhez még erő-
szak is járalt?

Mi azt tartjuk, hogy az egyetlen hely-
es eljárás, a meddig személyek ellen
intéztet rágalom és becsületsértés nem
kerülnek szóba, csak hasonló kihívásoknak
következtes és végleges viszántautásisa
lehet.

Szolgáltassunk mindenkinek igazságot,
állítsuk mindenfelé helyre a józan és jo-
gos fogalmakat. A közönség méltán köve-
telheti, hogy meg legyen véve a revol-
ver journalisták vakmerőségei el-
len, de a journalistika is várhatja, hogy
védelmet találjon revolver magáná-
sok terrorizmus kísérletei ellen.

Mezei Ernő.

Lapunk egy a francia viszonyokba avatott
befolyásos férfi st.-etiennel levele folyán nem
rég igen fontos leleplezéseket tett. Jelezte, hogy
Angolország, miután belátta, hogy a bécsi politika
az orosz vonatkozó kőtelre van akasztva, lépéseket
tesz Franciaországban a kormányforma felett egyez-
séget hozni létre, s ez által Franciaországot tel-
szabadítva, öt egy szövetségre megnyomni. Jelenték
együttal, hogy Páris és London között egy idő-
óta futókor járnak, a melyek az egyezségre vonat-
kozólag fontos okiratokat eszélnek ki. Ehhez jár
legújabbban a hír, hogy Mac-Mahon igyekszik
a politikai vizsályt megszüntetni a mi által nagy
mérven igyekezik a st.-etienni levélnek híre.

Az Angolország által megkezdett ez irányú
lépéseknek nesztet vették már oroszországban is.
S igen érdekes, hogy nyilatkozik e részben a
„Novoje Vremia,” mely értesíti a közönséget,
hogy a londoni kabinet Franciaországhoz köze-
ledni iparkodik, s lord Beaconsfield szeretne a
szászalföldi Oroszország ellen háborút előidézni.
A theory-k, az oroszlap okoskodása szerint arra
számítanak, hogy Németország Franciaországgal
háborút viselne, nem lesz képes Oroszországot di-
plomaciailag támogatásban részesíteni, más szóval
nem fog többé Ausztriára nyomást gyakorol-
ni; Németország karjából megszabadult Ausz-
tria, Angolország nyakába borul; Oroszország
pedig három tíz közé szorítva, semleges mar-
rad. Cikkirő azt hissi, hogy ezen diplomatikus
combináció gyökere Pesten keresendő.

Ha az osztrák-magyar politikának csak egy
világos vonása lenne, ha az határozottan a szlávok
pártjára állna, akkor Beaconsfield lord már ré-
gen képtelen lett volna eszandesen maradni a
a törököt vereséget saját vereségének venni. De
Ausztria igazodik s ez saját érdekében sajna-
landó. — A haderő általános mozgósítása, a melyet
Oroszország jó szövetségének s szomszédjének
késztünü politikája következtében kénytelen volt fo-
gatosítani, reánk új áldozatokat ró, neki pedig
legkisebb hasznát sem hoz. Az osztrák katonai
tüntetés, mely hadseregének fokozatos mozgósítá-
sában áll, kétélű pallas, a melyen keresztül min-
denekelőtt az osztrák államférfiaknak, talajnélküli
kabinetpolitikájukkal kell vgrani.

Az ezikk további folyamában azt igye-
szik kimutatni, hogy Angolország egymaga,
sem Törökország sérthetlenségéért, sem Konstan-
tinopólyért Oroszország ellen sikeres háborút nem
viselhet, mert 200 ezer ember alig állíthat sikra,
melyet három ponton Kis-Ázsiában, Krimben vagy
másutt a Fekete-tenger partok mentében és a bal-
káni felszigenet kellene partra szállítani, Ausztria-
Magyarországnak pedig a háborubani részre-
teletét kárpótlásul legfeljebb a szabad keres-
kedelem alapján egy kereskedelmi szerződést
nyújthat, — mely a cislajtháni gyárak fe-
lét tőnkre tenné 70 ezer emberből álló három
hadtest, melyet Angolország vitelne a háboruba
tengeri visszavonulási vonal mellett a mostani idő-
ben igen jelentéktelen haderő.

A büntető törvényjavaslat 126. §-ának tár-
gyalását, mely tegnap volt a képviselőházban, ma
az „Ellenőr” a szélső bal álláspontjának meg-
smeretéseül látszik feltüntetni. Téved az „El-
lenőr.” A szélső bal nem tartja helyesnek azt,
hogy a közviszgyi „kapsolat” a magyar állam al-
kotmányával, a magyar állam területével egytől-
h-helyettesek egy a felségserűtről szóló tör-
vénynek általma alá. A közviszgyi kapsolat, a
mennjiben fennálló törvény, meg van oltalmazva

erőszakos megváltoztatás ellen, ép úgy, mint bár-
mely más fennálló törvény; de ezen kapcsolatnak
az állam alkotmányával és területi épségével való
egy categoriába, egy rangba helyezése, ez oly
concessió a kormány által előterjesztett büntető
törvénykönyv közjogi álláspontjának, melyet nem
vall magának a függetlenségéért.

A vámsarez nagysága.

— dr — Folytatjuk számításunkat azon
károsodásra nézve, melyet Magyarország a szőtt- és kötött áruk vámjánál szenved.

Tegnap czikkünkben láttuk, hogy
esupán a lenárunknál a károsodás a lehető
legalacsonyabb megosztási kulcs szerint
711,000 forint tesz öt évi átlag alapján.
(1875-ben a veszteség — mint e lap ha-
sábjain már alkalmunk volt kimutatni
1.795,000-re emelkedett.)

A második csoport, mely ide tartozik,
a pamut áruk csoportja. — A mi a pamut
árukat illeti, csak behozatala volt 1870-től 74-ig, 9000—20,000—14,000—
6000. és 18,000 métermázs.

E csoportba nem kevesebb, mint 12
különféle vámtétellevél megváltott czikkök
esnek, a legolcsóbb tétel 32 frt, a legma-
gasabb 150 frt. — A behozatal még a
legközönségesebb czikkeknél is legnagyobb-
részt teljesen elkészítve, azaz szennyoma-
tosan történik, minek váma 60, 70 és 90
frt. Mindazonáltal csak 50 frt átlagos vá-
mot veszünk fel, — s az arany agiót csak
10 százalékkal számítjuk, úgy, hogy az
átlagos vámtétel összesen 55 frtot tenne.

Ezen számítás szerint a pamutárak
vámösszege 737,000 frtra rug.

A len és pamutárakra vonatkozólag
megjegyeztük, hogy a mint a lenárak meny-
nyisége némileg magasnak tűnik fel, azon
képen a pamutáraké esekélynek látszik.
Ez onnan eredhet, hogy a vászon és len-
árak czime alatt sok pamutár is fordul-
hat elő, mivel a kereskedés vászon elne-
vezés alatt pamutárakat is ért. Ha e fel-
tevés áll, akkor a lenárunknál mutatkozó
veszteség alább száll ugyan, de ugyan-
nyival emelkedik a pamutárunknál jelen-
kező veszteség, sőt ez talán még nagyobb
mérvet ölt, mert a pamutárak váma átlag
magasabb.

A gypjárak behozatala a jelzett öt évben következő volt:

1870—30,000 méterm.	15,014,000 frt
1871—47,000	23,013,000 frt
1872—49,000	23,940,000 frt
1873—76,000	36,754,000 frt
1874—44,000	21,398,000 frt

Öt évi átlag szerint tehát a behozatal
évenként 49,400 métermázsára rug 24 millió
frt értékkel. Ha ezen mennyiséget azon
arányban osztjuk meg, aminőben a közös
vámtételű behozatalnál eloszlik (a mi itt
valószínűleg a helyesebb megosztási
alap) akkor lenne a behozatal,

legközönségesebb árukból 3400 mm.
közönséges finom " 26,000 "

A legközönségesebb áruk vámtétele,
9 frt arany agióval együtt mintegy 10 frt
eszerint a vámösszeg tesz 34,000 frtot.

A közönséges áruk, 30, 40, 60
és 80 frttal vannak megváltva; az átlag
vám-tétel bírtan tehetjük 50 forintra,
mivel szakértő kereskedők állítása szerint
a behozott áruk legnagyobb része a 80
frtos vám alá esik, mivel a mai nap di-
vatos gypjáruszvetek ugyszóval mind ezen
categoriába tartoznak. — Ezen vámtétel
és 10 százalé arany agió mellett a vá-
m-
veszteség 1,430,000 frtot tenne.

A finom gypjárak, ahová a
bársony és bársonyemű szövetek, szín-
nyomatos nemez szövetek, és nemez áruk,
szalag, paszomány, gombkötő és kötött áruk,
ritkás gypjáruszvetek, csipkék, csipkeden-
kők, himzett gypjáruszvetek, fém vagy fo-
noitt üvegszállakal vegyes áruk, végre sá-
lok és sálserű szövetek tartoznak, 80, 100
és 150 frttal vannak megváltva, úgy
hogy ha az egész csoportra 90 frtot és
arany agióval együtt 100 frtot veszünk,
ez a valóságban inkább alacsonyabb mint
magasabb. — A 20,000 métermázs beho-
zatal után tehát a vámösszeg körülbelül 2
millió frtra rug.

Az összes gypjárak vámösszege te-
hát tenne 3,464,000 frtot.

A legnevezetesebb tétel a selyem-
árak, öltönyök és divatárak csoportja képezi. Ily nemű czikkekből beho-
zatott:

1870-ben	67,000 mm.	47,821,000 frt
1871	104,000	65,915,000 "
1872	114,000	70,957,000 "
1873	106,000	75,200,000 "
1874	119,000	74,684,000 "

Az átlagos évi behozatal tehát tesz
102,000 métermázsát mintegy 67 millió frt
értékkel. Az idetartozó áruk, a mesterséges
virág részekből eltekintve, melyekből csak
kevés hozható be egyetlen egy tételnél,

t. i. a nemez férfi kalapoknál alacsonyabb
100 frtnál. i. 90 frt a többi tételnél
mindenütt 100 frton felül van, és pedig
finom selyemárak (egész selyem) 300 frt,
közönséges selyem árak (más anyagokkal
keverve) 200 frt, sálók stb, 150 frt, mes-
terséges virágok 170 frt, férfikalapok se-
lyemből és mindenféle más szövettel 130
frt ruházatok falkatrészük szerint 20 szá-
zalékkal megoldva. Az átlagos vámtétel
tehát bírtan tehetjük 127 frtra, és 10%-os
arany agióval 140 frtra. E tétel mellett a
vámösszege 14,280,000 frtot tesz.

Az eddig elősorolt négy árucsoport
vámösszege tehát tesz, és pedig:
lenárak 711,000 frt.
pamutárak 737,000 frt.
gypjárak 3,464,000 frt.
selyemárak, stb. 14,280,000 frt.
összesen 19,192,000 frt

De van még egy csoport, mely szin-
tén számításba veendő; ez a déli vasut
vonalain behozott különböző szőtt és kö-
tött-árak összege, mely együttesen van ki-
mutatva. Ezen áruk behozatala volt:

1870-ben	32,000 mm.	16,176,000 frt.
1871-ben	36,000 mm.	18,292,000 frt.
1872-ben	35,000 mm.	17,839,000 frt.
1873-ban	34,000 mm.	17,425,000 frt.
1874-ben	37,000 mm.	18,850,000 frt.

Egy évben átlag tehát behozatott ez
úton 35,000 méterm. 17,716,000 frt érték-
kel. — Ezen csoport vámösszegét úgy le-
het leghelyesebben kiszámítani, ha az ösz-
szes többi négy csoportot arányba helye-
zük és arány számítás útján hozzájuk ki-
a megfelelő összeget.

E számítás szerint tenne itt a vá-
mösszeg 2,963,000 frtot.

Ez összeget a fentebb kiszámított vá-
mösszeghez adva az összes szőtt és kötött
árak, ruházatok és pipere-árak után eső
vámösszeg 22,155,000 frtot eredményez.

Ha arany agiót nem 10%-kkal, hanem
mint talán helyesebb 20%-kal számítjuk;
akkor a vámösszeg mintegy két millióval
többet, azaz körülbelül 24 milliót teend.

Ez csak egyetlen egy vámtételnyél
mutakozó veszteségünk. Igaz, hogy a leg-
fontosabb osztály ez, de ezenkívül még van
tizennyolc más osztály, melyek némelyike
szintén nevezetes behozatali czikkeket fog-
lal magában.

Mielőtt a többi osztályokról szólnánk,
még egy egészen más alapon akarunk
számítás tenni, hogy ily módon kiderül-
jön, vajjon a jelen számítás nem tulságos-
e.

Róma, november 27.

(Külön tudósítónktól.)

A helyzet, melyet a vasutak bérbeadása, ked-
vezőtlen feltételei miatt, kritikussá tőn, nem
tisztul, sőt inkább bonyolódik. A bonyolodást részint
Zanardelli és hívei kilépése, részint a bankkérdés
szükségesszerű felmerülése okozza.

A vasutak kezelésének és rendezésének bér-
beadása huzamosabb időre 250 millióért, inkább
zálogba tétel tisztességes név alatt. S milyen 250
millió líra! Száz millió aranyban és 150 millió
államjövődék papírban, tehát komolyan csak 100
millió, a többi Harpegon kitömött kigóyánál alig
ér többet az államnak. A jegybankok törvénybi-
tosította kényszerforgalma lejár újre. Depretis
meg akarja ezt ho-szabbítani, ahelyett, hogy egy
központi bankot alkotna és a kényszerforgalom
megszüntetésének lehetőségét kéznél tartana ezál-
tal. Maiorana miniszter a jegyek forgalmát apa-
sítani kívánja, hogy ezáltal a kényszerforgalom meg-
szüntetését előkészítse. Maucini és Melegari támog-
ják a minisztertervezésben. E kérdésben a válság
beállhat, de még sincs jelen, az igaz, azonban erős
figyver Depretis ellen, kinek még önzetlensége is
kétségbe vonatik némelyek által. Hely 100 millió
kérdésnél a provisio nem lehet esekély. Nicot-
tera belgyörgy sicilliai dolgai sok éles bíralatot, és
még több elégtelenséget okoznak.

Ezen három fő ok érdekében tartja a kor-
mány nagy pártját, melyben apró csoportok képző-
ződése alakjában vette kezdetét a dekompozíció.
E csoportok egymás közt, és kivált a Cairoli-Za-
nardelli csoporttal keresik az értékesítési pontot,
Garibaldi utóbi levelében Zanardelli kilépését a
helyesi „azon kormányból, melyet már különben is
rég elítélt az ország.” Garibaldi Caprerában van.

A menteni eslesek emléket tgnapelőtt va-
sárnap roppant nép előtt, nagy ünneplésség ki-
sérétében leplezték fel, melyben az ország tekin-
télyei is részt vettek. Minket az nem érdekel, mit a
pápák és világi hatalmak ellen beszéltek, hanem
az igen, hogy a nekünk oly drága Triestről nem
mondanak le és vissza követelik oly nyílt kije-
letések között, melyek alottomban Szavojárd és
Nizzáról is szólnak. A belgyörgy megtiltotta az ezen
ocsiáról szóló táviratok torbitását, de a levelek
azért megmondják mi történt. Különben itt fel kell
említeni a drága és protegált Triestről, hogy
Oroszország minden nemzeti ünneplésén képre-
sége van jelen, ki az idegen járom alatt silyő si-
ralmait zengi el, hogy válsául a felszabadítás kö-
zelitőjét kapja igéretben. Firme pedig nem
háládatlan!

A pápa öt nap óta nem fogadhat. Egészségi
állapotát titkolják. Annyi áll, hogy sokáig elélhet
2 napig, vagy 2 hónapig. A mi bizonyos az, hogy
már úlni megerőteltésbe kerül, fejét is nehezen
bírká nyakizmai. Ha beszél fel-felakad, ismételi a
szót. Röviden a 86 esztendő, a lába két genyendő
sebe, mind szivették a végegyengülés lassanként
eltompuló szivertének észrevétlen kimaradását.
Giaccosatól „Bajtársak” ezimen középserű
dráma adatott elő a valle-színházban, egy hétig
tartotta magát, hogy helyet adjon Cossa a Cleo-
pátrájának. Cossa Neróját ismerik Budapestben, Rossi
Erno játékdarabjai közé tartozik. Cossa darabja

rendkívül fényes hozott színe, ezért egy földszinti támlászat 3 frankról 20-ra emellett. E darab is azon hibákban szenved, mint Nereja, hogy nem színnel, hanem jeleneteket képek, költői nyelv, hatásos jelenetek és gyönyörű részletek. A költő csak az, hogy Cleopatra utolsó felvonás el van nyitva. Cossa római költő lévén a költőnek már ezért is sokat tesz. A bíráló enyhébb, és jövedelmes elője volt az igazgatónak. Taps és kihívásban hiány nem volt, de pazarság sem. Azonban a tapsok Florenz búzskéségét Gherardi del Testá és Lunnert nem homályosították el a német színpadán. Florenz nem főváros, de olasz Athen maradt.

Hazánait érdekli, hogy Donadio Bianca az „Alvajárokban” és „Sevillai borbélyban” hódítja és ragadja el Florenz után Rómát. A felémelt árák dacára is a nagy Argentína mindig szülőföldje van. Az elbűvölő költő a közönségre beleragad, és újratart, végén alig lesz vége a tapsnak. Az impressariótól értesíttem, hogy decemberben B. Pestre mennek és 12 előadásra vannak szerződve.

Josef ur, Silori, taganini tanítók társaságában hangversenyzett. Amár az Argentínában tap-okra ragadták a közönséget, a terep soha sem volt szűföld. Megérdemelték volna, Josef ur 22 éves lévén, még a nagrok (mert már nagy) nagya közé juthat. Silori pedig vagy 35 év óta aratja a bűvészetet egyetlen hurok való játékkal.

Francia állapotok.

Párisból már a múlt éjjel fegyverszüneti híreket hozott a táviró. Mac Mahon mielőtt az államcsíny végzetes eszközéhez folyamodott volna, kissé gondolkodni kezdett. Vagy nem látta még a talajt eléggé előkészítettnek, vagy nem vár sikert az erőszaktól.

Ez indokolt vezetheték őt, hogy habár a szakítás előkészítése végett is, a köztársasági párt tekintélyes fűréval, minő a kamara elnöke Grévy tanácskozáskor tartott.

Batbie senator ószintén kijelentette Mac Mahon előtt, hogy az általános igazgatottság ellenében nincs más mód, mint visszatérni a rendes parlamenti kormányzathoz.

A francziák két-hözhöz már el voltak készülve egy december 2-ikához. Mac-Mahont értesítették, hogy a két kamara elnökeinek több senator egy képviselő lépeket tett a parlamenti tanácskozáskor bizottság végett. Felvilágosításokat kértek és tanácsokat osztogattak azon mód tekintetében, melynek szükségét érzik, hogy a parlament két háza biztosítva legyen minden meglepetés és erőszak ellenében.

Mac-Mahon végre is nem tehetett egyebet, mint megnyugtatni igyekezett a kamrák két elnökét, hogy aggodalmak alaptalanok, s nincs mitől tartaniuk.

Vajon meggyőződtek-e ebben a képviselők, senatorok, az már más kérdés; de mindenesre jellemző, hogy az államcsíny veszélyére gondolni időseztől tartották a képviselők.

Az érinést, melyre Mac-Mahon a kamara elnökével lépett, nem fogják fel kedvezőlenül a tapsok. Egy mai távirat arról következőleg nyilatkozik:

A tábornagy értekezése a senatus és a kamara elnökeivel, Audiffret-Pasquier és Grévy urakkal kedvező hatást tesz, sőt ez első lépésnek tekintik az arrangementhoz. A Constitutionnel és Soleil constataják, hogy békítési eszme juttott kifejezésre.

A Constitutionnel írja: A jég meg van törve, a bizalom visszatért.

A Rpublicain Française elismeri a tábornagy megnyugtató kijelentéseit a nemzeti képviselő bizottságát illetően, de ez nem is volt szükséges, sohasem tartották Mac-Mahont oly embernek, ki bűnös tervekre adná oda magát a köztársaság ellen. A mondott lap tudni szeretné a tábornagy gondolatát a válság megoldásáról.

A Journal des Debats elmondván, hogy Audiffret miképp nyilatkozott a tábornagy előtt, így szól: Audiffret megértette a tábornagygyal, hogy szóján Waddington és Bertaud urakkal.

Hogy azon lázas állapot, melybe Franciaországot a Mac-Mahon által földöntött vizsályok keverték, mily rendkívül zavarólag hat az ipar és kereskedelem érdekében, arról — fogalma lehet olvasóinknak Csak hogy Franciaország, a milliórdokát könnyű szerrel fizető iparállamban még a legkomolyabb ártakban sem veszik oly lelkiismeretlenni e pangást, hanem kényszerítve érzik magukat behatón tanácskoznia a szükségesek fölött. Így a fenyegető bajok elhárítása végett rögtön elhatározták, hogy tizenhárom tagból álló enquetet választanak az ipar és kereskedelem sanyaru helyzetének megvizsgálására. De a választás osztályonként történt, és így remélik, hogy a bizottság a kormány iránt barátságos elemekből fog alakulni; e mellett szavazott 156. ellene 136.

Feray előadó mondja, hogy a bizottság egyhangulag constataja a válságot, és a rendes választási módot kívánja. Rouland bankormányzó a válság okairól beszél, melyek részben állandóak, a melyek ellen nincs segítség; ide tartoznak az amerikai állapotok és a tarifák változása; de a kiskereskedés és a phantasia ipar állapota stgrös segítségére szorul. Ez a bizalom visszaállításától függ; ezért a költségvetést gyorsan meg kell szavazni, és a politikai felelősséget megkötni.

De Normandie a kereskedők panaszaírói így szól: Hogy rosszul ment, az nem ritka dolog, de most üzletek nincsenek is és teljes pangás állott be. Rajzolja továbbá a stadiumokat, melyeken a válságok rendszeren átmennek: bérleszállítás, a munkások elbocsátása, a munka megszüntetése és a csőd. Tisztes kereskedők panaszkodtak előtte sorok fölött: a vizsgálatok; de az válságtól: ki fogja födözni esedékes váltómat.

Porriquet senator a bizottság együttes választását kívánja. A baloldal az eddigi választási módot védi. Az ülés felgyorsított. A bizottság még egyszer jelentést tesz, és a javaslat ellen nyilatkozik. Porriquet kijelenti, hogy arról van szó, hogy a politika irányzat változtatásért, mert úgyis május 16-ánának rojják föl a válságot.

A baloldal nyugtalanodik, a jobboldal biztos győzelmetől, zsebében hordja a távollevők szavazatait.

Kassa-oderbergi vasut.

A képviselőház vasuti bizottsága ma veszi tárgyalás alá a vasut viselt dolgot. Mi szövegünk az üggyel már lapunk múlt évi 93-99. számban, midőn kimutattuk, hogy „bizonyos urak” a vasutnak bőven engedélyezett 58.287.800 frt névleges építési költségekkel legkevesebb 18 milliót szepeszerével eljárloktattak.

Ezen jó urak most mindent elkövetnek, hogy a kormányt reá bírják: egyrészt hogy a vasutnak biztosított 2.948.390 frt évi kamája újabban 170.673 frt-al feljebb emeltesék, másrészt, hogy a részvényeseknek biztosított évi kamát 193.577 frt-ra meggyarabítsák. Mert ezután a biztosított 5% helyett csak 4%-ot kapnának.

Az államhitelei elleni merénylet, a jogi fogalom arcul csapása és a jó hiszemű állambiztosítókban részesei papir birtokosok megrontására pokoli módon létrehozott szerződés 1876. évi április hó 8-án kötött meg.

Múlt évi április 19-én kellett volna a rendkívüli közgyűlést megtartatni, mely hivatal lett volna a szerződés a részvényesek által helybenhagyatni. De a fiseur-ök későbbességben levén, haszontalan ügyet ellen tartványtellenek nyilvánították és felszaltattak ezen közgyűlést. Kormánybiztos és államügyész halgatóság tudomást vettek ezen botrányos eljárásról.

A fiseurök idő nyerve mindent nyerve azáltal iparkodtak többséget szerezni. Bizonyos mérvben az állam tulajdonát (vöztös néira) képező 25.000 db kassa-oderbergi vasuti részvényből segítséget kapván, 1876-iki júni. 1-án tartott rendező közgyűlésben egy rakás kiköveözött részvények és strobmannokkal többségre vittek a fenyegetett szerződést. A budapesti váltó- és keskedelmi törvények a kassa-oderbergi szerződés visszautasítást a kijáratot részvényeseknek a közgyűlési határozatok megsemmisítésére betherjesztet passzát. A királyi tábla megőrséte ezen alakilag történt visszautasítást. Kiemelendő, miszerint a törvényesékek érdemileg nem is bocsájtoztak ezen ügy bírálataba. Ergo mindaddig helybenhagyva nincs.

Mi bizton vártuk, hogy az államügyész fel fogja karolni ezen a legutóbb hírlap által szelöltetett nagyfontosságú ügyet. De nem történt mindaddig. Az államügyész ex officio eljárás nálunk pium desiderium. Különböznem volna annyi fiseur, ki az ócska hazafiaság-függetlenség leple alatt csak azon iparkodik, hogy mi módon szedhesse meg magát a nemzet vagyónából.

Mindazonáltal még sem volt a kormányban annyi bátorsága ezen kassa-oderbergi vasuti függő ügyének rendezéséről szóló törvényjavaslatot — mint eredetileg célozta volt — legkésőbb 1876. június elején a képviselőház elébe terjesztjen. Ha nem téve azt egy évvel később f. é. máj. 9-én.

A siker biztosítás céljából folyton folyvást halasztatik az ügy tárgyalása, mely csak most vétek a vasuti bizottságban tárgyalás alá. És hogy

oly könnyen ne lehessen reá ismerni, összekavarják egy vele összefüggésben egyáltalán nem való ügyvel, t. i. az eperjes-tarnovi vasut egyesítésével. De bizton remélik, hogy ezen turpisság fel fog fedettni, és ezen ügy, melyben lómardek bűntudatra méltó esemény fordul elő — azon forintos ügy utasítatni a hova illik — a bűntenyítő bíróság elé.

Azt halljuk innen-onnan emlegetni, hogy most már gyorsan, rögtön sietni kell az ügy rendezésével, különben a vasut esőbe jut. Ez merő taktika.

Van elég út és mód a vasut bajait orvosolni, a nélkül, hogy az állam maga több rendben újból megkárosítsassék. Az engedélyezett bankok fiseur-ök és azok, kik idő előtt osztokodtak a fitev kizámitott nyereségek hozzanak egy kis részét. Adják vissza a 18 millió forint egy kis részét.

Az országgyűlés többségét pedig kérjük: vegyék szigorúan ezen dolgot és intézkedjék, hogy ezen vasut ügyei az államhitelei és a részvényesek azonos érdekeinek szemmel tartása mellett rendeztesseknak.

A mi a vasutat magát illeti, az állam vegye azt kezébe, egyesítse a magyar államvasutal, melynek kiegészítő részét képezi. Kezében lesz azután egy egységes budapes-szolnok-rutka-oderbergi vonal. Folytathat jövöre ebből az országpolitika. Kimutatjuk egy közlekedési cikkekben emelt keresztvonalat, hogy az állam nemcsak a részvényesek biztosított egész 5% -át csonkítatlanul kifizetheti, hanem ezen felül még nevezetes megkötési feltételeket is eszközölhet. Azon felül helyre állítatnak a különféle állam- és egyéb biztosított papirok most már másodszor megingatott hitele. Δ

A háború.

Szulejman pasa viselt dolgaírói napról napra érkeznék hírek. Mint a hírekből kitűnik, Szulejman lépéteit eddigi visszavonulásokból, s amár még nem ment át egyenes támadásba, gyakori és sikerült kémszemlével az oroszokra nézre agasztólag fesszegeti Vladimir nagyherczeg támpontjait, nevezetesen a pirgosi, meikai és trszeni kiadálásokat. E kémszemlék minden újabb alkalommal nagyobb és nagyobb haderők által tartattak, úgy hogy a f. hó 27-én Trszentik felé tartott kémszemlében már 40 zászlóalj gyalogság, és megfelelő lovasságon kívül még nyolcz uteg vet részt. E kémszemle folytán kiderült, hogy Vladimir nagyherczeg haderejének nagyobb része a tájon van összevonva, mindfogva most már csak Szulejman előtt függ, hogy még nagyobb haderővel az e tájon levő oroszokat hátról nyomja, vagy pedig hatszárnyal nyomuljon előre a győztes orosz jobbszárny ellen. A helyzet kiismerése a törököknek a pirgosi győztes kémszemle veszteségét is beleszámítva, halottak és sebesültekben összesen 1144 emberöké került, de azért a kémszemle ezáltalján elércsén fölül dus kárpótlást találnak abban, hogy az oroszok csupán Trszentik táján 2000 embert veszteszték.

Mehemed Ali hadműveleteit illetően még mindig kétségek a gyors eredményt jelentő, vártvárt hírek, s a mi hírek jönnek, csak egymásnak ellentmondanak. Egyik hír szerint Mehemed Ali Oránjiből hátrább vonult volna. Egy másik hír szerint azonban még mindig ott van, csak hogy nem bent a városban, hanem kívül, jól megőrsített táborban. Egy harmadik szerint Mehemed Ali még csak táborba sem szállt, mert tisztok híjában még nem szervezhetette a Pivna fölmentésére indulandó hadsereget. Azt hisszük, hogy miudhkor bír nem egyéb találgatással, melyre a Mehemed ali titokdolgosa miatt adatokhoz szükülökő tudósítók szorula vannak.

A dícsőségnek azon halvány mázát, melyet az oroszok Karsz bevételével fejeztek ki, a „Daily Telegraph” távirata egészen lezurolta. Mint e távirat jelenti, Karsz egy pasa áruháza következtében jutott az oroszok kezébe, mi annyival inkább hihető, mert Karsz hirtelen elcsécsék csakis így van értelme. Ah tehát még ma irapsig is II. Fülöp macedoni király azon mondaná, hogy nincsen olyan magas bástya, melyet egy aranyval terhelhet öszvér átugorai nem bírna.

Felvezetésük és kérésük által előzetesnek, kiknek előzetesnek a hó végéig lejár, hogy újabb megrendeléseket máselőbb megnegni tudósításokat, nehogy a lap küldésében fennakadás történjék.

Előzetési árak:
December hóra — 1 frt 80 kr.
December-február — 15 frt — kr.
December-május — 5 frt — kr.
Lapunk mind a n a p, tehát hétfőn és ánnepük után következő napokon is megjelenik.

Az előzetesnek, cikkeknek, lakhelyekhez s az utolsó postánk tisztán s óvatosan kizárásat kérijük, hogy a lap szerkesztésében hiba ne történjék.

Régi előzetesnek legválasztásában eszeleseknek, ha azimazsalaknak a postautalján szélre ragasztva beállítják a kiadóhivatalnak.

Az előzetési pénzek és postai utalványok Budapestre az „Egyetértés” kiadóhivatalába (Himze utca 1. szám alól) küldendők.

Az „Egyetértés” kiadóhivatala.

UJDONSÁGOK.

A közoktatásügyi miniszter mint értesülék, helybenhagyta a főváros közönsége által az elemi népszkolai tanítók próba, illetőleg verseny-előadásainak követendő eljárására nézve kidolgozott rendszabályzatot; egyuttal elrendelte, hogy e szabályzat a polgári iskolai tanítók által tartandó próba előadásokra nézve is alkalmaztassék.

Hogy a pápa halála már legközelebb várható, az bizonyos. Bizonyítja ezt az is, hogy a Rómához legközelebb álló két magyar lap szerkesztőseiben már a pápa életrajza, necrológia nemcsak megírva, de a miát hiteliesen értesülünk — már ki is van szedve.

A Nikó Lina ügyben ez ideig párbajvívottak és kihívók ellen, írja a „M. Híradó”, a budapesti törvényszék bűnető osztályánál a vizsgálat meg lett inditva. Follmann Alajos vizsgálati bíró fogja a vizsgálatot vezetni.

A párbajok elaludtak, a rendőrség felbontott. Budapest egész közönsége legnagyobb érdeklődéssel kezébe vette a folyamatosan levő „becsület-kérdések elintézését: meg volt-e a párbaj? nem talált egyik golyó sem? hát a második duellum? hát a harmadik? — csak a rendőrség fektett a földén, s nem hallotta meg a tíz leges, hogy utját állja a hecznek. Ha nem az igéni tudomásul vette, mikor egyik fél (ki előtt a kihívó tisztessége volt) a kihívó segédei nem merték a becsületbírószék tüzébe tenni kezükbe, maga hozta nyilvánosságra, hogy ez esetben nem viv, mert a lovgaság tiszta feyverere nem ejtett földet az által, hogy kétes kezben levővel mérí össze. A párbajok szerencsés elpufligása után szerdán este elkezdtek az ölkökdést a titkos rendőrk a „Pesti Napló” és „Egyetértés” szerkesztőseivel, s megjelölték nagy titokzatosan H. rendőrszék Bartók Lajos urát is (az „Üstökös”, „nchai” Don Pedró-jénél), a „Hon” szerkesztőseiben. Bocsánatot kért, de Thaisz főkapitány urra a miniszter ur parancsot rá, a ki nagyon haragszik a sok párbaj miatt; kérdezték, hogy hol tetszik lakni, s kéri irásban adni, hogy nincs párbaja. Bartók Lajos ur nevéjére fölrta lakását, de reversalist annál arról, hogy „nincs párbaja”. Vonakodott. Erre a rendőrszék barátságos érdeklődéssel tudakolta meg, meddig időz Bartók L. ur a szerkesztőségben? hát a színházban? hát a vendéglőben? s mit fog vacsorálni? mikor megy hazra kávéhozni, s hánykor fél kel? mikor kérdésekre Bartók L. ur a legelőkezebb kémszemlével, sőt a nemárederetekre is megjelölt. Örtézik ezt az Athenaeumot s az „Egyetértés” szerkesztőségét, s mint a rendőrszék feljegyzeteltet, nemcsak a Bartók L. ur, hanem B. Kass, Urváry és gr. Balthányi, Harkányi s B. Uchiriz urak lakásait is. Sőt megtörtént az, hogy mikor Bartók L. ur esztőrkök reggel a torna felé tartott, hol már évek óta rendező látogató Keresztény vívó óráin; egy rendőrhűség fedezetűl szolgált egész odűig, s aztán az ajtóban várta végig a kardok csatolásáig; — az alatt felőle akart igazi párbajt is ledolgozhattak volna. Minde nagy elővigyázat természetesen most post festa, mikor a jenneuse doré már beleunt a kudarcra való végdőlő hadjárata, mely a seansot volt hivatala melán nyitni meg, s a lyonok nyugosznak a vértelen bátorokan, s az ügyesség még buzgóbb hével kúnt a jegzőöknök az elintézet párbajokat nyugtató „nyilatkozat” — kéziratival után.

A szertegom, nov. 30. (Távirat.) Boronyk Lajos megyei főjegyző ügyében ma hozott ítéletet az esztergomi megyei ügyelmi választmány. A vádlott főjegyző a pesti léte körül mulasztásért dorgálásra ítéltetett, — de hivatalosa visszahelyeztetett. — Egész Esztergomi megye lázas izgatottsággal várta az ítélet kihirdetését, mert habár a tárgyalás folyamata alatt mindenki meggyőződhetett a vádlott főjegyző ártatlansága felől, mégis tartottak tőle, hogy a pressió által álló ügyelmi választmány ítélete a főjegyzőre nézve nem lesz kedvező.

Dr. Fleischer kolozsvári egyetemi tanár öngyilkosságáról egy távirati értesítés után már tartuk említést. A tudós tanár e megdöbbentő elhatározása élénken foglalkoztatja az erdélyi művel köreket. Mint a „M. Polgár” beszéli, a professor öngyilkosságának híre legelőbb a színjázi előadás alatt terjedt el. A „Hírre Fleischer több ismerőse barátja a boldogtalannak a színház szomszédságában levő lakására sziettek, hol valóban borzást látványt árukt fel. A házolszba szőnyegén Dr. Fleischer Antal, nyakán iszonyú vágásokkal véreben uszott. A szerkesztésben fértu typhusban szenvedett. E állapotában követte el a borzástó tetet. Egy másik és — sokkal több valószínűséggel bíró versió szerint Dr. Fleischer életunt, kedélybeteg ember volt, — s ez tette öngyilkossá. Halála előtt egy levelet írt, melyben bocsánatot kért, hogy ilyen undorító módon vet véget életének, de miután chemiai laboratóriumában nem mehetett el, s onnan mérget nem hozhatott, — kénytelen volt torkát metszeni el. Az írtatózó vágást egy borotvával hajította végre 8 és 9 óra között. —

Dr. Fleischer kolozsvári egyetemi tanár öngyilkosságáról egy távirati értesítés után már tartuk említést. A tudós tanár e megdöbbentő elhatározása élénken foglalkoztatja az erdélyi művel köreket. Mint a „M. Polgár” beszéli, a professor öngyilkosságának híre legelőbb a színjázi előadás alatt terjedt el. A „Hírre Fleischer több ismerőse barátja a boldogtalannak a színház szomszédságában levő lakására sziettek, hol valóban borzást látványt árukt fel. A házolszba szőnyegén Dr. Fleischer Antal, nyakán iszonyú vágásokkal véreben uszott. A szerkesztésben fértu typhusban szenvedett. E állapotában követte el a borzástó tetet. Egy másik és — sokkal több valószínűséggel bíró versió szerint Dr. Fleischer életunt, kedélybeteg ember volt, — s ez tette öngyilkossá. Halála előtt egy levelet írt, melyben bocsánatot kért, hogy ilyen undorító módon vet véget életének, de miután chemiai laboratóriumában nem mehetett el, s onnan mérget nem hozhatott, — kénytelen volt torkát metszeni el. Az írtatózó vágást egy borotvával hajította végre 8 és 9 óra között. —

Dr. Fleischer kolozsvári egyetemi tanár öngyilkosságáról egy távirati értesítés után már tartuk említést. A tudós tanár e megdöbbentő elhatározása élénken foglalkoztatja az erdélyi művel köreket. Mint a „M. Polgár” beszéli, a professor öngyilkosságának híre legelőbb a színjázi előadás alatt terjedt el. A „Hírre Fleischer több ismerőse barátja a boldogtalannak a színház szomszédságában levő lakására sziettek, hol valóban borzást látványt árukt fel. A házolszba szőnyegén Dr. Fleischer Antal, nyakán iszonyú vágásokkal véreben uszott. A szerkesztésben fértu typhusban szenvedett. E állapotában követte el a borzástó tetet. Egy másik és — sokkal több valószínűséggel bíró versió szerint Dr. Fleischer életunt, kedélybeteg ember volt, — s ez tette öngyilkossá. Halála előtt egy levelet írt, melyben bocsánatot kért, hogy ilyen undorító módon vet véget életének, de miután chemiai laboratóriumában nem mehetett el, s onnan mérget nem hozhatott, — kénytelen volt torkát metszeni el. Az írtatózó vágást egy borotvával hajította végre 8 és 9 óra között. —

Dr. Fleischer kolozsvári egyetemi tanár öngyilkosságáról egy távirati értesítés után már tartuk említést. A tudós tanár e megdöbbentő elhatározása élénken foglalkoztatja az erdélyi művel köreket. Mint a „M. Polgár” beszéli, a professor öngyilkosságának híre legelőbb a színjázi előadás alatt terjedt el. A „Hírre Fleischer több ismerőse barátja a boldogtalannak a színház szomszédságában levő lakására sziettek, hol valóban borzást látványt árukt fel. A házolszba szőnyegén Dr. Fleischer Antal, nyakán iszonyú vágásokkal véreben uszott. A szerkesztésben fértu typhusban szenvedett. E állapotában követte el a borzástó tetet. Egy másik és — sokkal több valószínűséggel bíró versió szerint Dr. Fleischer életunt, kedélybeteg ember volt, — s ez tette öngyilkossá. Halála előtt egy levelet írt, melyben bocsánatot kért, hogy ilyen undorító módon vet véget életének, de miután chemiai laboratóriumában nem mehetett el, s onnan mérget nem hozhatott, — kénytelen volt torkát metszeni el. Az írtatózó vágást egy borotvával hajította végre 8 és 9 óra között. —

Dr. Fleischer kolozsvári egyetemi tanár öngyilkosságáról egy távirati értesítés után már tartuk említést. A tudós tanár e megdöbbentő elhatározása élénken foglalkoztatja az erdélyi művel köreket. Mint a „M. Polgár” beszéli, a professor öngyilkosságának híre legelőbb a színjázi előadás alatt terjedt el. A „Hírre Fleischer több ismerőse barátja a boldogtalannak a színház szomszédságában levő lakására sziettek, hol valóban borzást látványt árukt fel. A házolszba szőnyegén Dr. Fleischer Antal, nyakán iszonyú vágásokkal véreben uszott. A szerkesztésben fértu typhusban szenvedett. E állapotában követte el a borzástó tetet. Egy másik és — sokkal több valószínűséggel bíró versió szerint Dr. Fleischer életunt, kedélybeteg ember volt, — s ez tette öngyilkossá. Halála előtt egy levelet írt, melyben bocsánatot kért, hogy ilyen undorító módon vet véget életének, de miután chemiai laboratóriumában nem mehetett el, s onnan mérget nem hozhatott, — kénytelen volt torkát metszeni el. Az írtatózó vágást egy borotvával hajította végre 8 és 9 óra között. —

Dr. Fleischer kolozsvári egyetemi tanár öngyilkosságáról egy távirati értesítés után már tartuk említést. A tudós tanár e megdöbbentő elhatározása élénken foglalkoztatja az erdélyi művel köreket. Mint a „M. Polgár” beszéli, a professor öngyilkosságának híre legelőbb a színjázi előadás alatt terjedt el. A „Hírre Fleischer több ismerőse barátja a boldogtalannak a színház szomszédságában levő lakására sziettek, hol valóban borzást látványt árukt fel. A házolszba szőnyegén Dr. Fleischer Antal, nyakán iszonyú vágásokkal véreben uszott. A szerkesztésben fértu typhusban szenvedett. E állapotában követte el a borzástó tetet. Egy másik és — sokkal több valószínűséggel bíró versió szerint Dr. Fleischer életunt, kedélybeteg ember volt, — s ez tette öngyilkossá. Halála előtt egy levelet írt, melyben bocsánatot kért, hogy ilyen undorító módon vet véget életének, de miután chemiai laboratóriumában nem mehetett el, s onnan mérget nem hozhatott, — kénytelen volt torkát metszeni el. Az írtatózó vágást egy borotvával hajította végre 8 és 9 óra között. —

Dr. Fleischer kolozsvári egyetemi tanár öngyilkosságáról egy távirati értesítés után már tartuk említést. A tudós tanár e megdöbbentő elhatározása élénken foglalkoztatja az erdélyi művel köreket. Mint a „M. Polgár” beszéli, a professor öngyilkosságának híre legelőbb a színjázi előadás alatt terjedt el. A „Hírre Fleischer több ismerőse barátja a boldogtalannak a színház szomszédságában levő lakására sziettek, hol valóban borzást látványt árukt fel. A házolszba szőnyegén Dr. Fleischer Antal, nyakán iszonyú vágásokkal véreben uszott. A szerkesztésben fértu typhusban szenvedett. E állapotában követte el a borzástó tetet. Egy másik és — sokkal több valószínűséggel bíró versió szerint Dr. Fleischer életunt, kedélybeteg ember volt, — s ez tette öngyilkossá. Halála előtt egy levelet írt, melyben bocsánatot kért, hogy ilyen undorító módon vet véget életének, de miután chemiai laboratóriumában nem mehetett el, s onnan mérget nem hozhatott, — kénytelen volt torkát metszeni el. Az írtatózó vágást egy borotvával hajította végre 8 és 9 óra között. —

Dr. Fleischer kolozsvári egyetemi tanár öngyilkosságáról egy távirati értesítés után már tartuk említést. A tudós tanár e megdöbbentő elhatározása élénken foglalkoztatja az erdélyi művel köreket. Mint a „M. Polgár” beszéli, a professor öngyilkosságának híre legelőbb a színjázi előadás alatt terjedt el. A „Hírre Fleischer több ismerőse barátja a boldogtalannak a színház szomszédságában levő lakására sziettek, hol valóban borzást látványt árukt fel. A házolszba szőnyegén Dr. Fleischer Antal, nyakán iszonyú vágásokkal véreben uszott. A szerkesztésben fértu typhusban szenvedett. E állapotában követte el a borzástó tetet. Egy másik és — sokkal több valószínűséggel bíró versió szerint Dr. Fleischer életunt, kedélybeteg ember volt, — s ez tette öngyilkossá. Halála előtt egy levelet írt, melyben bocsánatot kért, hogy ilyen undorító módon vet véget életének, de miután chemiai laboratóriumában nem mehetett el, s onnan mérget nem hozhatott, — kénytelen volt torkát metszeni el. Az írtatózó vágást egy borotvával hajította végre 8 és 9 óra között. —

Dr. Fleischer kolozsvári egyetemi tanár öngyilkosságáról egy távirati értesítés után már tartuk említést. A tudós tanár e megdöbbentő elhatározása élénken foglalkoztatja az erdélyi művel köreket. Mint a „M. Polgár” beszéli, a professor öngyilkosságának híre legelőbb a színjázi előadás alatt terjedt el. A „Hírre Fleischer több ismerőse barátja a boldogtalannak a színház szomszédságában levő lakására sziettek, hol valóban borzást látványt árukt fel. A házolszba szőnyegén Dr. Fleischer Antal, nyakán iszonyú vágásokkal véreben uszott. A szerkesztésben fértu typhusban szenvedett. E állapotában követte el a borzástó tetet. Egy másik és — sokkal több valószínűséggel bíró versió szerint Dr. Fleischer életunt, kedélybeteg ember volt, — s ez tette öngyilkossá. Halála előtt egy levelet írt, melyben bocsánatot kért, hogy ilyen undorító módon vet véget életének, de miután chemiai laboratóriumában nem mehetett el, s onnan mérget nem hozhatott, — kénytelen volt torkát metszeni el. Az írtatózó vágást egy borotvával hajította végre 8 és 9 óra között. —

Dr. Fleischer kolozsvári egyetemi tanár öngyilkosságáról egy távirati értesítés után már tartuk említést. A tudós tanár e megdöbbentő elhatározása élénken foglalkoztatja az erdélyi művel köreket. Mint a „M. Polgár” beszéli, a professor öngyilkosságának híre legelőbb a színjázi előadás alatt terjedt el. A „Hírre Fleischer több ismerőse barátja a boldogtalannak a színház szomszédságában levő lakására sziettek, hol valóban borzást látványt árukt fel. A házolszba szőnyegén Dr. Fleischer Antal, nyakán iszonyú vágásokkal véreben uszott. A szerkesztésben fértu typhusban szenvedett. E állapotában követte el a borzástó tetet. Egy másik és — sokkal több valószínűséggel bíró versió szerint Dr. Fleischer életunt, kedélybeteg ember volt, — s ez tette öngyilkossá. Halála előtt egy levelet írt, melyben bocsánatot kért, hogy ilyen undorító módon vet véget életének, de miután chemiai laboratóriumában nem mehetett el, s onnan mérget nem hozhatott, — kénytelen volt torkát metszeni el. Az írtatózó vágást egy borotvával hajította végre 8 és 9 óra között. —

Dr. Fleischer kolozsvári egyetemi tanár öngyilkosságáról egy távirati értesítés után már tartuk említést. A tudós tanár e megdöbbentő elhatározása élénken foglalkoztatja az erdélyi művel köreket. Mint a „M. Polgár” beszéli, a professor öngyilkosságának híre legelőbb a színjázi előadás alatt terjedt el. A „Hírre Fleischer több ismerőse barátja a boldogtalannak a színház szomszédságában levő lakására sziettek, hol valóban borzást látványt árukt fel. A házolszba szőnyegén Dr. Fleischer Antal, nyakán iszonyú vágásokkal véreben uszott. A szerkesztésben fértu typhusban szenvedett. E állapotában követte el a borzástó tetet. Egy másik és — sokkal több valószínűséggel bíró versió szerint Dr. Fleischer életunt, kedélybeteg ember volt, — s ez tette öngyilkossá. Halála előtt egy levelet írt, melyben bocsánatot kért, hogy ilyen undorító módon vet véget életének, de miután chemiai laboratóriumában nem mehetett el, s onnan mérget nem hozhatott, — kénytelen volt torkát metszeni el. Az írtatózó vágást egy borotvával hajította végre 8 és 9 óra között. —

Dr. Fleischer kolozsvári egyetemi tanár öngyilkosságáról egy távirati értesítés után már tartuk említést. A tudós tanár e megdöbbentő elhatározása élénken foglalkoztatja az erdélyi művel köreket. Mint a „M. Polgár” beszéli, a professor öngyilkosságának híre legelőbb a színjázi előadás alatt terjedt el. A „Hírre Fleischer több ismerőse barátja a boldogtalannak a színház szomszédságában levő lakására sziettek, hol valóban borzást látványt árukt fel. A házolszba szőnyegén Dr. Fleischer Antal, nyakán iszonyú vágásokkal véreben uszott. A szerkesztésben fértu typhusban szenvedett. E állapotában követte el a borzástó tetet. Egy másik és — sokkal több valószínűséggel bíró versió szerint Dr. Fleischer életunt, kedélybeteg ember volt, — s ez tette öngyilkossá. Halála előtt egy levelet írt, melyben bocsánatot kért, hogy ilyen undorító módon vet véget életének, de miután chemiai laboratóriumában nem mehetett el, s onnan mérget nem hozhatott, — kénytelen volt torkát metszeni el. Az írtatózó vágást egy borotvával hajította végre 8 és 9 óra között. —

Dr. Fleischer kolozsvári egyetemi tanár öngyilkosságáról egy távirati értesítés után már tartuk említést. A tudós tanár e megdöbbentő elhatározása élénken foglalkoztatja az erdélyi művel köreket. Mint a „M. Polgár” beszéli, a professor öngyilkosságának híre legelőbb a színjázi előadás alatt terjedt el. A „Hírre Fleischer több ismerőse barátja a boldogtalannak a színház szomszédságában levő lakására sziettek, hol valóban borzást látványt árukt fel. A házolszba szőnyegén Dr. Fleischer Antal, nyakán iszonyú vágásokkal véreben uszott. A szerkesztésben fértu typhusban szenvedett. E állapotában követte el a borzástó tetet. Egy másik és — sokkal több valószínűséggel bíró versió szerint Dr. Fleischer életunt, kedélybeteg ember volt, — s ez tette öngyilkossá. Halála előtt egy levelet írt, melyben bocsánatot kért, hogy ilyen undorító módon vet véget életének, de miután chemiai laboratóriumában nem mehetett el, s onnan mérget nem hozhatott, — kénytelen volt torkát metszeni el. Az írtatózó vágást egy borotvával hajította végre 8 és 9 óra között. —

Dr. Fleischer kolozsvári egyetemi tanár öngyilkosságáról egy távirati értesítés után már tartuk említést. A tudós tanár e megdöbbentő elhatározása élénken foglalkoztatja

A budapesti áru- és értéktőzsde árjegyzései.

(HIVATALOS.)

A bécsi tőzsde árjegyzései.

november 29.

Table with columns for 'BÚZA', 'Különféle termények', and 'Bors'. Includes sub-sections for 'BUDAPESTI BÚZA' and 'KÜLÖNFÉLE TERMÉNYEK'.

Table with columns 'Kötvények', 'Malmok', and 'Bors'. Lists various bonds and commodities with their respective prices.

Table with columns 'I. Osztrák államadóság', 'II. Földterherment. kötvény.', 'III. Magy. közlekedés.', 'IV. Bankrészvények.', 'V. Közlekedési vállalatok.', 'VI. Záloglevelek.'.

Table with columns 'VII. Elsőbbségi kötvények.', 'VIII. Magánorsjegyek.', 'IX. Váltók (3 hóra).', 'Pénzek árfolyama.'.

Table with columns 'Adva', 'Tartva', and 'Bécsi tőzsde'. Lists exchange rates and market data.

Advertisement for 'Török József gyógyszerész urnak' and 'Bogdán József kocsiárára'. Includes text about medicine and horse-drawn carriages.

Advertisement for 'Kész uri-ruhák' by S. GROSSMANN. Promotes ready-made suits and tailoring services.

Advertisement for 'Titkos betegségeket' by BESENBÉK A.. Focuses on secret medical treatments for various ailments.

Advertisement for 'WERTHEIMER MÁRKUS' shoes. Features an illustration of a shoe and text describing the quality and style.

Advertisement for 'Mellé P.' shoes. Includes an illustration of a shoe and promotional text.

Advertisement for 'REACH-nál Budapest, sétater-utca 8'. Promotes a book 'Kézikönyv a kir. közjegyzők számára'.

Advertisement for 'Titkos betegségeket' by WEISS J.. Similar to the previous ad, promoting secret medical treatments.

Advertisement for 'H I R D E T É S E K'. A notice or announcement regarding a public matter.

Advertisement for 'Mellé P.' shoes, continuing the previous ad with more details and prices.

Advertisement for 'Mellé P.' shoes, continuing the previous ad with more details and prices.

Large advertisement for 'SCHLESINGER és WOHLAUER-féle' books. Promotes a collection of books on various subjects, including law and science.

Vertical text on the far right edge of the page, including the word 'Az „E' and other fragments.

ORSZAGGYÜLÉS.

I.

A képviselőház folytatja a büntetőtörvényjavaslat részletes tárgyalását. Megkérlik itt-ott némelyek módosítványokkal enyhíteni a javaslat dracói szigorát. Igyekeznek szabadelvűbb jellegűt adni e fontos törvénykönyvnek, iparkodnak megakadályozni a törvényjavaslat azon intézkedéseit, melyeknek célja nem a jogrend megalapítása és fenntartása, hanem törvényes üldözése ama politikai pártnak, mely a független, szabad Magyarország jelszavát írta zászlójára. De haszontalan minden törekvés, falra hányt borsó a legalaposabb érv is, a ház többsége nem fogadott még el eddig egyetlenegy lényeges módosítást sem. Megszavazza minden tövözás nélkül e többség a legreacionariussabb intézkedéseket, nem törődik semmit a szólás- és sajtószabadsággal, s minden lelkiismereti furdalás nélkül fogadja el a legnemtelenebb figyvert, melyet valaha politikai párt, politikai ellenfelei irányában alkalmazott. — Ma jelentékenyebb vita a házról szóló fejezet tárgyalásánál fejlődött ki. Az ellenzéki szónokok meggyőzőleg kimutatták a fejezet értelmetlen szövegezését, túlságos szigorát, a többség azonban mellőztö — szokása szerint — minden módosítást.

Holnap kerül tárgyalás alá a hírhedt 173. §-a, mely ha elfogadjatik, örökre lemoshatatlan szegényfelfújást fogja képezni a magyar törvényhozás működésének. Vajjon mi fog diadalmaszkodni, a párt szenvedélytől ment képviselői köteleességérzet, vagy a pártideák, mely nem nyílt síssakkal lé a választások küzdelmére, hanem erimialis intézkedésekkel akarja megsemmisíteni azt a pártot, mely e nemtelen üldözés dacára is élni fog mindaddig, míg egy ember lesz e hon határai közt, kinek szíve dobogni fog a szabadság, a függetlenség eszméiért.

II.

A képviselőház ülése november 29-én.

Elnök: Gyhezy Kálmán.

A kormány részéről jelen vannak: Perekel, Péchy, Trefort, Szende miniszterek.

Elnök bemutatta az alsó- és közép-tiszavölgyi társulatok kérvényét a Tiszaszabályozás tárgyában teendő intézkedések iránt. Szilágyi Dezso elnök, melyet Péchy miniszter támogat nem a kérvény, hanem a pénzügyi-bizottsághoz utasított.

Szende Béla honvédelmi miniszter az 1878. évi újzón és póttartaléki jutalek megajánlásáról szóló javaslatot nyújtja be. Ki fog nyomtatni, szorosított és előzetes tárgyalás végett a véderőbizottsághoz utasított.

Trefort Ágoston keresz. miniszter benyújtja a vámtarifáról szóló javaslatot az indokolással. Az indoklás a ház tagjai közt kizárólag s előleges tárgyalás végett a vám- és kereskedelemügyi bizottsághoz utasított.

Következik a napirend: a büntető-törvényjavaslat részletes tárgyalásának folytatása. Folytatván a 138-ik szakasz feletti vita, mely a felváltási büntetésekre mint mellékünetet a hívtárlészt és politikai jogok gyakorlásának elvését szabi.

Simonffy János, kikkel e szakasz ellen nem tartja helyesnek, hogy a politikai jogok elvését részben tételesek a vallott. Pártolja Mocsárynak e részben megtartott indítványát. Várady Gábor a szakasz megtartását kívánja. Mocsáry Lajos felszólal Várady által fölmegvárított szavai helyreigazítására végett. Tegnap beszédének értelme az, hogy akár a jó, akár a rossz embert, mint állampolgár érdeklí az, hogy az állam ügyei, a melyektől függ az a közvetlen személyes jóléte is, miként intézkednek emellegve joga van befolyást gyakorolni szavazati joga által. Hosztinsky János Mocsáry indítványa ellen nyilatkozik. Régió törvények mint mellékünetet ismerik a jószágvesztést. A ház elveti Mocsáry indítványát, mely a politikai bínsóket nem akarja szüntetni a politikai jogok elvésétől.

A 145-ik szakaszról Zay módosítványa, mely a büntetést mérsékelni kívánja, mellőztetik. Következik a IV. fejezet, mely szól a házról.

Vidliczky József nem helyesli, hogy a feje-

zet a házadás fogalmát a csoportosulásba fekteti. A büntetéseket túlszigorútnak tartja, s nem helyesli, hogy házadásnak kvalifikálják az, ha például egyes hittelekzetek maguk között csoportosulnak s egymást megtámadják. A egész fejezetet vissza akarja utasítani újabb átdolgozás végett a bizottsághoz.

Csemeghy Károly kéri Vidliczky indítványának mellőzését.

Irányi Dániel Csemeghy ellenében megjegyzi, hogy Vidliczky korántsem akarta a házadás büntetlenek deklarálni; Vidliczky helytelennek találta a szövegezt, a szerkeszt, és túlszigorútnak a kiszabott büntetést. A javaslatban is megkülönböztetve van a pusztán csoportosulásból nyilatkozott tény, attól, hogy ha ezen csoportosulás túl megy az összejövetelen is a hatóságot, az említett testület valóban meg is támadja. A szándékot, bár gonosz legyen is az, a tényleges végrehajtástól szigorúan meg kell különböztetni, a megkülönböztetés a javaslatban nincs meg. Angliában, mielőtt az össze-csoporsolult nép szétoszlása 3-szor felszólították, fegyveres erővel közbejött nem szabad. Ezen felszólításról itt gondoskodva nincs, a fejezet átdolgozása tehát okvetlenül szükséges. Kéri a fejezetet átvizsgálás végett a jogügyi bizottsághoz visszautasítatni.

Pauler Tivadar a javaslat változatlan elfogadását ajánlja. — Zay Adolf elfogadja Irányi indítványát.

Gullner Gyula a tárgyalás alatt levő kérdést nem látja e fejezetben oly világosan kifejtve, hogy az teljesen átlátszó lenne. Irányi indítványára szavaz.

A ház 82. szóval 70. ellen mellőzi Irányi indítványát.

A 152. §-nál Metzner Gyula módosítványt nyújt be, mely szerint a „kormány“ ellen való házadás tételesek, hogy az „alkotmányos“ legyen. Zay a 10 évi minimumot 1 évre kívánja leszállítatni. — Csemeghy mindkét módosítást elvetetti kéri.

Simonffy János kikel az előtte szóló ellen. Ki azt mondja, hogy ezen szavaknak „alkotmányos magyar kormány“ beillesztése felesleges. Az igaz, hogy most felesleges, de lehet interregnum is, a mikor nem alkotmányos kormány vezeti az ügyeket, és az nem felelős. Simonffy Ernőnek kifogása van a 10 évi minimum ellen. Ezen clausulát „alkotmányos kormány“ nem tartja feleslegesnek. Oszítja Simonffy vézetét, hogy haszontalan minden felszólalás e törvényjavaslat ellen, a többség nem fogad el semmi változtatást. — Pauler előadó nem tartja szükségesnek a módosítást. A ház többsége elveti Metzner és Zay módosítványait.

A 153. §-nál Kemény Mihály módosítványa nem fogadtatik el.

A 158-ik szakaszról felszólal Mocsáry Lajos a sajtószabadság érdekében, a mely ellen ezen §-jandont mértékét meghaladó túlszigorú intézkedést tartalmaz.

Csemeghy felszólalása után elfogadjatik a szakasz.

A holnapi ülésben folytatják a törvényjavaslat részletes tárgyalása, továbbá tárgyalatni fognak a kérvények s betérjesztetűk az esetleges interpellációk.

Ülés vége 1 óra 35 perczkor.

A vámügyi bizottság ülése.

nov. 29.

A képviselőház vám- és kereskedelmi bizottsága mai ülésében tárgyalás alá vette a részvény-szövetkezetek kölcsönös bebecsátása iránt közteli egyezményről szóló törvényjavaslatot.

Simonffy L. b. belenyújtás azon elvb, hogy reprivatizálás mellett az osztrák részvény-társulatok, ha nálunk fókókat akarnak felállítani, ne tekintessenek idegeneknek, valamint az is, hogyha egy alap tényleges befizetésének igazolásáról van szó, elégségesnek tekintessék a társaság főszékelyén történt befizetés. De ohajta a törvénybe oly intézkedések felvételét, mely nálunk fellálandó osztrák fók-telepek nem fogják kijátszhatni a kereskedelmi törvény rendelkezéit, hogy tényleg egyenlőség lesz azok és a magyar társulatok közt, s hogy elég garantált fognak nyújtani így a felelősségre, mint a nyilvánosságra néve. Általánosságban elfogadja a törvényjavaslatot.

Baross nem lát e tekintetben semmi nehézséget, mert az osztrák kereskedelmi törvény rendelkezései az azok alapján keletkezett s nálunk fókókat állító intézkedésekre teljes garantált nyújtanak s mert a bíróságok iteleitnek végrehajtására néve viszonyosság áll fenn. A javaslat, mely egy tényleg létező abnormis állapotnak orvoslását eredményezendő — elfogadja.

Simonffy E. abban látja biztosítékok, az az osztrák fókóknak nálunk alapja lenne, a melyre végrehajtás volna vezetendő. De az nincs, s az osztrák bíróságok nem a legelőzetlenebbek a magyar bírói ítéletek végrehajtásában.

Mallekovits min. tan. megjegyzi, hogy tovább menni nem lehetett, mint a mennyire a külföldi társulatokra néve ment a kereskedelmi törvény, mely nem kéri a bebecsátott külföldi

társulatra néve miként alakult meg, hanem csak annak fizetése a felelőség és nyilvánosságra néve gondoskodik biztosítékokról s a javaslat ugyanily elvokra helyezkedik az osztrák társulatok irányában is.

A javaslat általánosságban elfogadtatván az első szakasz második alinea a kormány által indítványozott és az első magyar általános biztosító társaság kérsének megfelelő következő szerkesztést fel: „a határozat áll különösen állandó székhellyel bíró minden ügykörségre néve is, mely az illető állam területén bejegyzett fók teleptől független.“

A második szakaszról Simonffy E. világosan kifejezőnek tartja, hogy a fóktelep részére rendelt képviselő a társaságot kötelező szerződések kötésére is jogosítva van. Mallekovits min. tan. azon megjegyze után, hogy e §-et világosan kimondja a bizottság, érdemleges módosítás nélkül elfogadta.

A 3. §. első alinea Baross indítványára ekként szövegeztetett: „a fóktelepek a 2-ik §-ban említett üzletéről a telep helyen külön könyvet vezetendők.“

A 4-ik §. harmadik alineaiban ugyancsak Baross indítványára kifejeztetett, hogy nem csak az alapszabályoknak a társaság hazájában minden kiegészítés-e vagy módosítás, hanem a társaság megszűnté is bejelentendő.

Az 5-9. §§-ok érdemleges módosítások nélkül elfogadtak, új 10. §-nál pedig a kormány indítványát felvetették e szerkeszt: „a jelen egyezményben megjelölt vállalatoknak a másik állam területén megengedett üzleteltatása alól kivették a takarékpénztárak elfogadása által gyakorolt takarékpénztári üzleteltatása.“

ezzel a törvényjavaslat tárgyalása véget ért.

A költségvetés tárgyalása.

— A pénzügyi bizottságról. —

A képviselőház pénzügyi bizottság mai ülésében az államvasutak előirányzatát vette tárgyalás alá. Szapáry gr. előadó kifejti az igazgatóságok egyetértésének szükségét, mert a keleti vasút és az eddigi államvasutak kettős központi igazgatása kétszeres költséget okoz, más felől a keleti vasút régi részvényeseinek biztosítékait is ide kívánja átvéteni.

Péchy miniszter kijelenti, hogy az utóbbi még nem történt meg, mert a pénzügyminiszterrel még elszámolások vannak. Az igazgatóságok egyesítése kérdésében több mint egy éve folytat tárgyalásokat, de sok nehézség ütközött azon kérdés, mi módon történjék az egyesítés. Leginkább elfogadható azon nézet, hogy egy igazgatóval és két külön igazgatótanáccsal történjék, mert az egymástól távol eső vonalak igazgatását nehéz teljesen egyesíteni, főleg az üzleti dolgokra néve. Zsedényi nem tartja a takarékpénzzel összeegyeztethetőnek két igazgató fenntartását.

Tolnay államvasuti igazgató megjegyzi, hogy az egyesítés folytán 40—50,000 frral szaporodná a költségek.

Szapáry gr. előadó kéri előtte szólótól, mely ügyekre néve érti az egyesítést.

Tolnay igazgató válaszul, hogy az általános igazgatásra és a központi vezetésre, kivéve ebből a kolozsvári és brassói pályafelügyelet költségeit, de viszont beleértve a forgalmi fókéseket, a kolozsvári és brassói vezetés kivételével.

Simonffy Ernő részletes kimutatás előterjesztését kívánja.

Horváth L. szerint fekérdő volna a kormány, hogy az 1878. évi folyamában tegyen előterjesztést az egyesítésről és annak módjairól. Kerkapoly helyteleníti azt is, hogy az államvasutaknál egyáltalában igazgatótanács létezik. miután ennek teendőit végezni a miniszterium dolga. Igazgatóság azonban szükség van, csak-hogy egy elég. Szó szerint ily uton megtakarítás érhető el. A miniszter már most fel volna kérendő, hogy terjesszen elő részletes kimutatást az elérhető megtakarításról a szerződésileg biztosított személyes kiadásokról és ezek lejárti határidejéről oly időben, hogy az a jelen budgettel tárgyalható legyen.

Szapáry gr. előadó hivatkozik az államvasutak igazgatójának iménti nyilatkozatára, mely szerint a kolozsvári és brassói vezetőség 45,000 frrba kerülne, s ha ehhez hozzá adjuk a központi kiadások 50,000 frrnyi növekedését, a megtakarítás még mindig 190,000 frr lenne.

Péchy miniszter igéri, hogy betérjesztendő a részletes költségvetést, de előre mondja, hogy ily nagy megtakarítás, főleg az első évben lehetetlen. Nem tanácsolja, hogy az állam vezesse az üzletet is a vasutaknál, mert a burocraticus vezetésnek nincs érzéke az üzlet iránt.

Hegedűs esztalozk Kerkapoly indítványának első feléhez és szintén e budgettel kívánja ugyan tárgyalni az egyesítés kérdését, de úgy, hogy tekintetbe vessenek az átmeneti kiadások és az egyesítés végeredménye.

A bizottság az egyesítés kérdésében teendő jelentés végett a keleti vasut egész előirányzatát a miniszteriumhoz utasítja.

Az államvasutak szükségleténél Szapáry gr. előadó kéri, megtartatik-e az igazgató eddigi fizetése.

Péchy miniszter válaszul, hogy e kérdés még függőben van, s ez is attól függ, egyesítve lesz-e a keleti vasut vezetése egy igazgató alatt. Mindenesetre a mostani pénzügyi viszonyoknak megfelelő szerződést kíván kötni s azt annak idején a bizottság elé terjeszteni. Az igazgató tanács megtartását.

Móricz Pál az üzletvezetés tekintetében szükségesnek tartja.

Simonffy Ernő szerint az teljesen felesleges, mert az igazgató tanács nem felelős és ha nézete a miniszteriumtól eltér úgy is a miniszterium határoz.

Wahrmann szerint az igazgató-tanács jelen szervezete nem ér semmit, és az csak úgy tehető hasznossá, ha 3—5 oly tagja lesz, a ki üzlettel foglalkozik s egészen az üzletnek szenteli magát.

Szapáry gr. előadó ez ügyben is felkérendőnek tartja a miniszter jelentés fételre az igazgató tanács hatásköréről.

Péchy miniszter megjegyzi a jelentést.

Hegedűs a cartell pénzügyi eredményéről kéri felvilágosítást, mert cartell nélkül is 1875-ről 1876-ra 700,000 frrt emelkedés mutatkozott a szállításkorál. Kéri az arányt meghaladó emelkedést eredményezett-e a cartell.

Tolnay igazgató szerint erről még nem lehet végleges ítélet mondani. Az államvasutak két fészallítási czikke, a fa- és kőszén ki van véve a cartell alól. A gabnaforgalom jelentékenyen emelkedett már 1877-ben, midőn az év II. felében a cartell életbe lépett. Az idén azért nem mutatkozik megfelelő eredmény, mert a gabnaforgalom tulajdonlag nem északnak, hanem nyugatnak ment. A cartell eredményét 1876-ban félre 3—400,000 frrra teszi.

A bizottság az előirányzatot megszavazza.

Az állami gépgyár előirányzatát Péchy miniszter kéri, hogy a tiszta jövedelemből 40,000 frrt a gyárba befektethessen.

Kerkapoly felszólalására a miniszterium részéről előadotván a szükséges befektetések részletei.

Az előirányzat a miniszter kívánása szerint megszavaztatván az ülés véget ért.

— November 30-án

A képviselőház pénzügyi-bizottsága mai ülésében először a pozsonyi iparoktatást terjesztő egyesületnek 8000 frrt évi segély iránti kérvényt vette tárgyalás alá.

Wahrmann n. előadó jelenti, hogy eddig is adatott a kereskedelmi miniszter által az egyetlnek évi 5000 frrnyi segély, s az ipari oktatás segélyezésére szánt összegből esetleg a közoktatási miniszter is adhat valamit, úgy, hogy a segély rendezetése nélkül is fenntartható az egyesület. A bizottság ajánlól a közoktatási miniszterhez véli áttenedőnek a kérvényt, hogy a rendelkezésre álló összegekből a menyiben azok kimerítve nem lennének segélyezze az egyesületet.

Wahrmann előadó a statisztikai hivatal szükségletére feltételelesen megszavazott 12,000 frrt többlettel szemben megjegyzi, hogy a miniszter tényleg csak 2400 frrt mutatott ennek irányában megtakarításokat. A miniszter fel lenne szándékozva, hogy mutassa ki a kérdéses többlet fedezésére megkivánt többi megtakarítást is. — A bizottság magáévá teszi a véleményét.

Ezután a pénzügyminiszterium költségvetése véteztet fel.

Ordódy előadó megjegyzi, hogy a tárca mérlege a jövő évvel szemben 2,980,000 frrtal javul, a központi kiadásnál megjegyzi, hogy a 17,000 frrnyi kiadást többlet csak látszólagos, mert a pénzügyi igazgatóságoktól való megfelelő áttételből ered.

Széll Kálmán miniszter megjegyzi, hogy e tárca központi kiadásainál történt az utolsó években a legnagyobb redukció, a kiadások igen tetemes része dologi kiadásra nemcsak a miniszteriumnak, hanem az állami igazgatás más ágainak is.

A 17,000 frrt azért téteztet át a pénzügyi igazgatósgóktól, mert a számvitel a központtal azoktól jött át. Ez összeg teljes áttétel s a számvitel bevonása semmi költséget nem okozott.

Hegedűs kéri, hogy az indirekt adók kezelésére nem fog-e valami történni a pénzügyigazgatóságoknál.

A miniszter válaszul, hogy az illetékek nál lehet majd kombinációba venni az illetékszabási hivatalokat, de az indirekt adók kezelésének részét az adófelügyelőségek módjára reformálni nem lehet s nem is járna megtakarítással. Simonffy Ernő nem találja a helyesnek, hogy a pénzügyigazgatóságoknál megtakarítható 17,000 frrt fejében a központnál szaporítsanak a számszitek.

Széll miniszter azt válaszul, hogy nincs itt megtakarításról szó, hanem egy szükségeses agendának a központba való áthelyezéséről.

Kerkapoly azt tartja, hogy a direct adóknak a pénzügyigazgatóságoktól elvonása után azok elhelyezése és terület köré használna lenne megbiztosok közül azokat választották ki, kikről leginkább feltételezték, hogy hajlandók banditáká válnak. A képviselőket ezek közt osztották ki. Mindegyiket megkapta a magdét. Courtilles urnak Charas, Desranges urnak Nadaud, időkül Hubant urnak Budeau tábornok, Lorat urnak Changarnier, Colin urnak Cavaignac, Dourens urnak Valentin képviselő, Benoist urnak Miot képviselő, Allard urnak Cholot képviselő, Barlat urnak Roger (Nord megyéből), Blanchet biztos urnak Lamorieiere tábornok, Gronfier biztos urnak Greppo képviselő, és Bondrot biztos urnak Lagrange képviselő jutt.

A házgyakornak is elosztották: Primorin urnak adták Baze urat, Lefo tábornokot pedig Bertoglio urnak. Az elfogatási parancsok a rendőrökönk szobájában készen várják őket; csakis a biztosok névnek volt irts hely hagyva. Ezeket az elmentel perében töltötték ki. Minden biztos mellé a fegyveres erón kívül két ór volt rendelve, egy városi rendőr, és egy polgári ruhába öltözött ügynök.

Changarnier tábornok letartóztatásánál Lerat biztos mellett Baudinet a köztársasági őrség kapitánya nyújtott segédkezt, mint azt Maupas Bonaparte urnak előre megmondotta. Utasításoknál mindnyájan el levén látva, a bérkoscsik előlították és a fogdmegek megindultak.

Ugyancsén időben a régi Temple utcaiban, az ódon Sanbise palotában, melyet előző királyi, majd azután nemzeti nyomdára alakították át, a merénylőknek más része lett végrehajta. Féljt után egy órákor, egy haza felé siető egyén, a mint a régi Haudriettes utcaából a régi Temple utcaába akart befordulni a két utca sarkán több magas és nagy alakú fényesen kivilágítva látott. A nemzeti nyomda műhelyeinek ablakja voltak. Embertükn jobbra fordult és a Temple utcaába ért; a nyomda nagy kapuja felé vette útját, ez azonban zárva volt; a kis kapunál pedig két ór lett felállítva. A mint ezen félt betámasztott ajtón a hold fényénél a nyomda udvarába bepillantott, azt katonákkal tömve találta. A katonák nem beszéltek, csend uralkodott, de a szuronyok fénye elárulta jelenlétüket. Embertükn meg levén e szokatlan látvány ártól leprve, közödelni akart. Az órák egyike dűrtlen meglokte, és rósa kiáltott: — Hordja el magát.

változtatható. Kéri, vajon a bányászati és gazdasági számvételek megtörtént decentralizációjára észlelzernek bizonyult-e.

Széll miniszter szerint ez utóbbiak már is mutatkozott haszna, de végleges ítélet még nem mondható, mert az új szervezet csak egy év óta működik. Az igazgatóságok nemelylekén beosztását maga is módosítandónak tartja, s igyekezett itt-ott javítani rajta, de az organizmusnak minduntalan változtatása nem volna czélzerű.

Zsedényi a számszitek számát rendkívül nagyknak tartja.

Széll miniszter ezeknek rendkívül sok teendőre hivatkozik, mi miatt a személyzet nem is aszatható.

Likács a dologi kiadások előirányzatát az eddigi tényleges kiadásokhoz képest igen esakélynek tekinti s mert realis budgetet akar kéri a miniszter megfelelő összeg előirányzására.

Széll miniszter megjegyzi, hogy 1876-ban az új adótörvények következtében nyomtatványokra mintegy 100,000 frrt adott ki, a melyre a költségvetésben nem volt tekintet. Ez azonban nem fog többé ily nagy mértékben befektetkezni s jövőre rendelkezhető elég lesz az előirányzott összeg.

Somssich figyelmébe ajánlja a miniszternek talájon módot arra, hogy azok kik magukat a pénzügyi eljárás által sértve érzik, elsősorban, gyorsabban nyerjenek orvoslást. A miniszternek intézkednie kellene, hogy a közegek gondatlansága által okozott károk esetében legalább a hárt megtérítse a hivatalnok. A népet leginkább ily visszaélések keserítik el.

Széll miniszter maga is tudja, hogy sok baj van az administrió egyes ágáiban s igyekszik is azokat orvoslani, de az is kétségtelen, hogy az életbelépett adóreform által egy nagy lépés történt az egyes adók terén beállított bajok orvoslására. Az illetékeknek sok ugyan a baj de az illetékszabási hivatalok orvoslói fogják azok egy részét, valamint azon új utasítás is, mely az illetékek erentiában tartását rendel el s megengedi a fizetést a közegeknek is. Tudomására jövő minden mulasztást, vagy visszalépett kész szigorral orvoslani. Annak idején az administrió reformjának betérjesztését kétségtelenül a közigazgatási birskodás behozatala képezi, de ennek ma még nem érkezett el az ideje.

Csengery a bajok főokát az adókövetés körüli eljárásban találja, s megjegyzi, hogy e tekintetben, különösen Budapestn nagyok a rendelkezések.

Széll pénzügyminiszter szerint ennek oka az, hogy az összeírás a fővárosi ügyek rendeltelül teljesitenek s minden adómeté külön könyvelnek. Reméli, hogy törvényhozás uton oly intézkedések fognak történni, a melyek e bajt orvoslандják.

Szon tagh Pál elismeri a miniszter jóakarátát, de a nehézkes burocraticus eljárás olyan, hogy nem lehet az adóznok gyorsan megtalálni az orvoslást.

Molnár György legalább az iránt kíván utasítást, hogy ne követeljük az illetékeket idegen emberektől, a kiknek nincs azokhoz semmi közeik.

Helly szerint az országban a nagy adóterhek dacára is nem annyira az adó nagysága, mint ama kezelésének és behajtásának módja ad okot sok panaszra. A miniszter több figyelmet fordítandó a külföldön e tekintetben alkalmazott eljárásra. Olaszország például nagyobb mint hazánk s ott fél annyiban nem került a kezelés s állg hallható panaszt az ellen. Sajnája, hogy a miniszter oly sok adóhivatalat megszűntetett, holott azok szaporítása által jog szolgálatot tett volna, mint az adófelügyelőségek által.

Horváth L. leghelyesebbnek tartaná, ha a miniszter felhivatnék, halgassa ki a felmerülő bajok iránt közegeit s utasításban legyen tekintetel arra, hogy kerültessek a sok secura, mely a népet leginkább elkészerti.

A bizottság ezek után a központi igazgatás, központi állampénztár, a pénzügyigazgatóságok s a zágrábi állampénztár előirányzatát megszavazza.

Az adófelügyelőségeknek Széll miniszter előadja, hogy a 16,000 frrt többlet onan ered, mert épen az adókezelés javítása érdekében egyhá nagyobb megye területén s Horvátszágban elkülönítetlenül szükséges volt a személyzet szaporítása.

Wahrmann az összeget megszavazza, mert alkalma volt meggyőződni az adófelügyelői hasznos voltáról, de megjegyzi, hogy egyes vidékeken az adófelügyelőségeknek is a régi chablonosur eljárás kezd megvonalonni s közvetlen intézkedés helyett, hosszas írogatásba bocsátkoznak, a mi ha általánosság lesz, ismét ott leszünk, a hol régen voltunk k.

Széll miniszter maga is tapasztalt ilyesmit egyes adófelügyelőségeknek s megfelelően intézkedett is.

Az adófelügyelőségek s adóhivatalok előirányzatát erre megszavazza a bizottság.

A pénzügyi, vám- és adóösszegegnél Szapáry gr. kéri, van-e valami eredmény a vasuti állomásokról történő kutatásoknak, mert az tisztességes utakra néve igen alkalmatlan.

Valamint a városi rendőrököt a rendőrségen, úgy itt is a szedőket éjeli munka ürügye alatt a nemzeti nyomdában visszatartották; a nyomda igazgatója ugyanakkor érkezett hozzá a nyomdából, mikor Prévost Hyppolit a törvényhozó palotába; ő is a vig operából jött, hol fivérének Saint-Georges urnak új művét adták elő.

Az igazgató, ki a nap folytán az Elyséeből rendeletet kapott, haza érkezte után pár zselbízoltól véve magához, az előcsarnokba ment le, mely néhány lépés által a nyomda udvarával állt összeköttetésben.

Néhány percz múlva az utcára nyíló kaput felzárta, melyen keresztül egy bérkoscsik rohogott az udvarra és abból, hova alát nagy társával, egy férfiu szállott ki. Az igazgató elébe ment: — Ön az, Béville ur? Kérdé. — Igen, én vagyok, választott amaz.

A bérkoscsik kifogta a lorakat, melyeket az istállóba, kocsisát pedig egy alacsony terembe zárták; borral itatták és egy csomó aranyat nyomtak markába. A borostüreg és a lousd'orok képezi az ily fajtaú politikának alapját. A kocsis borozás közben elaludt; aajtát jól elzselézték.

Alig zárták be a nagy kaput, már is ujra kinyitották; némán, hallgatagon vonult be rajta a fegyveres katonaság, és a kapu utánok ujra bezáródott. A mozgó esendőség első zászlóaljának negyedik százada volt; Roche d'Oisy vezényelte őket. Tapasztalmi fogjuk, hogy az államosny emberei minden kényes küldetésnél a mozgó esendőséget és a köztársasági őrséget használták, tehát két oly testületet, mely majdnem kizárólag az egykori municipális őrségből alakult, és mely a februári kudarcot nem szándékoztott egy könnyen megbocsátani.

Roche d'Oisy kapitányt és legénységét a hadügyminiszter rendelte a nemzeti nyomda igazgatójának rendelkezésére bocsátotta. A fegyvereket szó nélkül megtöltötték, a műhelyekbe, a folyosókra, az ajtókat, ablakokat elé, mindenhorá öröket állítottak; kettőt a kapu mellé. A kapitány megkérdezte, minő parancsot osszon ki legénységének. — Micsém egyszerűbb annál, mondta Béville ur; mindenkit le kell lönni, ki eltávozni, vagy a s ablakot kinyitni akarná.

